

עין משפט
גר מצוה

סו א מיי פֿינד מהל' מכירה ה'ל ד סמנ עשין פס טושי' ח'מ ס' רנח טשי' ו'אן לו:
סו ב מיי' שס ה'ל א טושי' שס טשי' ו:
סח ג ד מיי' שס ה'ל א טושי' שס טשי' ו:
סכ ה ו מיי' פֿינ' מהל' מכירה הלס ט טושי' ח'מ ס' רכ טשי' ו:
ע ז מיי' פֿינ' מהל' מכירה הלס א פמנ עשין סב ו'אןין קט טושי' ח'מ ס' רלג:

עא ח מיי' פֿינ' מהל' מכירה ה'ל יג סמנ ל'אןין קט טושי' ח'מ ס' רנח טשי' ו:

רבינו גרשום

דמטורפין וקנא קרקע. או דלמא תואיל והואה שלישי לאו בדידיה קאי לא במטורפין בעי רב אשי. מכר לו ג' אילנות בתוך שלו ובור אחד מפסיק בין האילנות הללו מהו כי אמרין תואיל דבתין שלו מכרן קנא קרקע או דלמא קנא דבור מפסיק כשתי שדות דמיין ולא קנא. והכי נמי פופשי גבי אמת המים וירבבא דרדילי בין האילנות הללו אלא שבור עומק והוי טפי הפסקה מאמת המים. ואמת המים הוי הפסקה טפי מן ירבבא דרדילי: בעי מנייה הלל מביב לא הלל הוקן הוא זה לפי שלא היה בימי רבי א' שרבי היה בחורבן ראשון והלל הוקן בחורבן השני: עלה ארז בין אילנות הללו מהו. מפסיק או לא מפסיק: וקשי' ליה מאי קא תיביעי לך. עלה בירשותא דידיה דלוקח נפקי ושלו הוא: אלא היה ארז ביניהן. בשעת מכירה מהו אמר ליה קנא וקונה קרקע דלא מפסיק: כיצד האילנות עומדין. דקנא הקרקע כשורה: ור' יוחנן אמר כחצוצבא. כלומר כמך בקבוץ שהוא עגול כך הם עומדים בעגול. מאן דאמר כשורה הן עומדין קנא קרקע וחתיתין וביניהן וחוצה לתן ככלא אורה וסלו אצ"ג דכשורה עומדין כ"ש כחצוצבא ודראי קנא קרקע: ומאן דאמר כחצוצבא. מאי טעמא שי לו קרקע משום דלא מודרע ביניהן להכי מכר לו הקרקע שביניהן שאין יכול לחורש בצמד בקר ביניהן לחורש וכלם שלו שלם אבל כשורה דמצי למודרע מיכן ומיכן סמוך לאילנות וביניהן לא קנא קרקע: מלת רומייתא. אילנות של אשד כעגול אחד דלא מודרע ביניהמהו. נמי ירש לו קרקע ללוקח. רומייתא גידולות וגיבוהות. אמר ליה. הכא דראי יש לו קרקע משום דחשיבי: הני אילנות ומכר לו קרקע אבל גבי חגיז אין לו קרקע דלא חשיבי: פסיקא המוכר את הראש: סתם בבחמה נסה לא מכר את הרגל משום דהנהני חשיבי לחורז והני חשיבי לחורז והכי נמי כל הני מכר האי לא מכר האי דכל חדא וחדא מלתא: חזי בדמפר' בגמ' : נתנה לתת לו חטין ורעות. ונמצא שנתן לו יפות שנואנה מוכר. מוכר יכול לחזור לדמפר' בגמ' : נתנה לתת לו יפות ונמצא יפות כהנאם אין אחד מהם יכול לחזור בו והאיל שהשליש לו תנאו. וכל מי שנתנאם לו יכול לחזור בו וידו על העליונה משום דמין אחד הן. אבל נתנה עמו לתת לו שחמתיית. כלומר חטין אדומים שנתנאדמו מחמת החמה הזורחת עליהן ועל שם החמה קרויים שחמתיית. ונמצאו לבנות. או לבנות נתנה ונמצאו שחמתיית והואיל דכל הני שני מינין הן יכולין לחזור בהן שלא כזה נתנה ליתן לו: אמר רב חסדא מכר לו שנה חמש בשש. דהשתא איכא אונאה וסביירא ליה לרב חסדא דשתות כיתור על שתות ובטל מקח. ושוב הוקרי בירשות הלוקח ועמדו על ח' מי נתנאנה מעיקרא הלוקח אצ"ג דתנייורו ועמדו על ח' אמר רב יכול לחזור בו והאיל דמעיקרא הוה בו חזורה. אבל המוכר אם רצה לחזור בשביל שנתנייקר הדשתא מיהא נתנאנה אינו יכול לחזור בו משום

פג:

רשוות הרבים מהו **שתפסיק**.^א לאו כרוחצ ט"ז איירי^ב אע"פ שסמטו קי: **מכר את הקנה** בו'. קנה היא ריאה עם הלג ומספקא ליה לר"י אם מכר הלג אם מכר ריאה אם מכר ריאה אם מכר הלג: **לִּוְקַח יבול** לחזור בו ולא מוכר. אור"ת דרבנא דפסיק צפ' הזהב (צ"מ דף נ):

ושם ד"ה אמר) שמות קנה ומחזיר אונאה אחי שפיר כרצ חסדא ולא צעי למימר דקנה בעל כרחו אלא רצה קנה ומחזיר אונאה אלא שלא חש רצא לפרש ראה משום דקאי אמתניתין דהתם דקמני ידו על העליונה ותניא כוותיה דרבא דקא מיימי התם א היינו מרבי יהודה הנשיא דאמר רצה אומר מן לי מקמי ולא כר' נתן אע"ג דלכלאורה משמע דהוי כר"י דנקט רצא ממש לישאל דנקט ר"י מכל מקום רצא הוי כרבי יהודה הנשיא וקנא דרבנא לא הוי כקנא דר"ג דקנא דרבא אם רצה וקנא דר' נתן על כרחו וסא דאמר התם צמר הכי ממני' דלא כרבי נתן ולא כרבי יהודה הנשיא כו' וקאמר רצה לעולם רבי נתן ומני נמי צברייתא רצה רצא אמר לעולם כרבי יהודה הנשיא מה שלא רצה רצא להעמיד כר"ג ומני רצה אע"ג דרבא גופיה קאמר קנא וצעי למימר רצה היינו משום דלאהיו קאי אמתניתין אבל ר"ג דלא קאי אמתניתין הוה ליה לפרושי: א'

רשוע רב אשי בור מהו שתפסיק אמת המים מהו שתפסיק ^א רשוות הרבים מהו ריבבא דרדקלי מהו ^א תיקו בעא מנייה הלל מרבי עלה ארז ביניהן מהו עלה ברשותא דידיה נפק אלא היה ארז ביניהן מהו אמר ליה יקנא וקנא: כיצד הן עומדין דאמר בשורה ושמואל אמר יבכחצובא מ"ד כשורה כ"ש כחצובא ומ"ד כחצובא יבאל כשורה לא מ"ט משום דמיזדרע בינתייהו מתקיף לה רב המנונא ולמ"ד כחצובא מ"ט דלא מיזדרע בינתייהו אלא מעתה ובין ליה תלת היגי רומייתא דלא מיזדרע בינתייהו הכי נמי דיש לו קרקע א"ל הנך לא חשיבי הנך חשיבי: **מתני'** "המוכר ראש בהמה גסה לא מכר את הרגלים מכר את הרגלים לא מכר את הראש מכר את הקנה לא מכר את הכבד מכר את הכבד לא מכר את הקנה יבאל בדקה מכר את הראש מכר את הרגלים מכר את הרגלים לא מכר את הראש מכר את הקנה מכר את הכבד מכר את הכבד לא מכר את הקנה: יארבע מדות במוכרין מכר לו חטין יפות ונמצאו רעות הלוקח יכול לחזור בו רעות ונמצאו רעות יפות ונמצאו יפות אחד מהם יכול לחזור בו שחמתיית ונמצאת לבנה לבנה ונמצאת שחמתיית עצים של זית ונמצאו של שקמה של שקמה ונמצאו של זית יין ונמצא חובין חובין ונמצא יין שניהם יכולין לחזור בהן: **גמ'** אמר רב חסדא ימכר לו שנה חמש בשש והוקר ועמדו על שמונה מי נתנאנה לוקח לוקח יכול לחזור בו ולא מוכר משום

^א בעי רב אשי בור מהו שתפסיק אמת המים מהו שתפסיק ^א רשוות הרבים מהו ריבבא דרדקלי מהו ^א תיקו בעא מנייה הלל מרבי עלה ארז ביניהן מהו עלה ברשותא דידיה נפק אלא היה ארז ביניהן מהו אמר ליה יקנא וקנא: כיצד הן עומדין דאמר בשורה ושמואל אמר יבכחצובא מ"ד כשורה כ"ש כחצובא ומ"ד כחצובא יבאל כשורה לא מ"ט משום דמיזדרע בינתייהו מתקיף לה רב המנונא ולמ"ד כחצובא מ"ט דלא מיזדרע בינתייהו אלא מעתה ובין ליה תלת היגי רומייתא דלא מיזדרע בינתייהו הכי נמי דיש לו קרקע א"ל הנך לא חשיבי הנך חשיבי: **מתני'** "המוכר ראש בהמה גסה לא מכר את הרגלים מכר את הרגלים לא מכר את הראש מכר את הקנה לא מכר את הכבד מכר את הכבד לא מכר את הקנה יבאל בדקה מכר את הראש מכר את הרגלים מכר את הרגלים לא מכר את הראש מכר את הקנה מכר את הכבד מכר את הכבד לא מכר את הקנה: יארבע מדות במוכרין מכר לו חטין יפות ונמצאו רעות הלוקח יכול לחזור בו רעות ונמצאו רעות יפות ונמצאו יפות אחד מהם יכול לחזור בו שחמתיית ונמצאת לבנה לבנה ונמצאת שחמתיית עצים של זית ונמצאו של שקמה של שקמה ונמצאו של זית יין ונמצא חובין חובין ונמצא יין שניהם יכולין לחזור בהן: **גמ'** אמר רב חסדא ימכר לו שנה חמש בשש והוקר ועמדו על שמונה מי נתנאנה לוקח לוקח יכול לחזור בו ולא מוכר משום ^א דא"ל

צעי רב אשי. אם תימאי לומר דהנך אין מפסיקין משום דליכא שום הפסק צינמס אכל אם יש צור של מים מכווסים צין ג' אילנות מהו מפסיק ואח"ל דאינו מפסיק דהם לא יתמחו המים מבדאי אכל אמר אמר המים מהו ואח"ל דלא מפסיק רשות הרדים כגון מד' אמות עד ט"ז ולא ט"ז כלל מהו שמתפסיק: **יריבא דידקלי**. הריבבא דקליס הרצה ציחד דמי להפסקה טפי מכולהו: **עלה ארז ציניוק**. לאחר מכירה מהו מי הוי הפסקה ולא יקנא קרקע. הכי ס"ד השמא. ומממה עלה הא ברשומיה דלוקח קאי דכיון דמעיקרא לא היה שום הפסק קנא קרקע ויזין דקנא קרקע הארז שלו הוה דנקרקע שלו גדל: **היה ארז**. צשעת מכירה: **קנא וקנא**. וגם הארז קניו לו כדמניא לעיל ואת האילנות שצניקין: **כיצד הן עומדין**. היאך הן נטועין הני ג' אילנות שיש בהן מארצנו ועד ט"ז היאך סדר נטיעתן דקי קרקע: **כשורה**. כזה ● ● ● והוי ד' אמות או עד י"ז בין כל אחד לחציו: **כחצוצבא**. קנקן שיש לו שלם רגלים אחד כנגד ארז השמים כזה^א: **כל שכן כחצוצבא**. דלין הקרקע רחוי לחרישה ולא שירה לעלמו: **סלם היגי רומייתא**. סנאיש או סטריס גדולים כחצוצבא. ולי נראה אפילו כשורה נמי לא מיזדרע צינמס שדואגיס ללכת בצמקון לסם מפני שנועלים בגוף כקון ומכאזי: **הנך לא חשיבי**. היגי רומייתא ואנן דמני צניק חשיבות דאילנות והוא לתל מזדרע: **מתני'** **לא מכר את הרגלים**. ובמסופתא (פ"ד ה"ו ע"ש) מני דג"א צמקוס שלא נהגו אכל צמקוס שנהגו הכל כנהגה המדינה: **האין**. היא

הריאה ונקראת על שם קנה שלה: **ד' מדות צמוכין**. ד' דינין חלוקין זה מזה ואלו הן לוקח יכול לחזור בו מוכר יכול לחזור בו ואילו. ומניינא לא למעוטי מידי אחא אלא להודיעך שזריך לתת טעם לכל ארבעתן למה הן חלוקין זה מזה: **מכר לו חטים יפות**. התנה לו למכור חטים יפות ונמצאו רעות אין זה מקח טעות שיכולו שיהיה לחזור שהרי חטין התנה לו למכור וחתין מכרו ואי משום דרעות נינהו אין זו אלא אונאה ^א כגון אונאת שמות ויכול לוקח לחזור שהרי נתאנה אכל מוכר שלא נתאנה לא יכול לחזור אפי' אם הוקיר השער בדשעת מכירה הוה אלא לוקח ומנן כהזהב (צ"מ דף נא). מי שהוטל עליו אונאה ידו על העליונה רצה אומר לו מן לי מעוטי או מן לי מנה שאוניתיה והכא נמי מי שנתאנה יכול לחזור בו. ואע"ג דלית הלכתא כי היא משנה דהא פסק רצא כהזהב (שם דף נ): שמות קנא ומחזיר אונאה ואינו יכול לומר מן לי מעוטי וההיא משנה מוקי לה רצא כר' יהודה הנשיא ואיכס כצירא ליה כרבי נתן אפילו הכי הכא גבי יפות ונמצאו רעות כ"ע מודו דיכול לחזור שהרי הטעמו ולא היה דעמו ליקח רעות אכל גבי אונאת שמות שקנה מה שרואה לקנות וליכא שום טעות אלא מכירת יוקר התם מחזיר אונאה משום דכתיב (ויקרא כה) אל חנוגו אכל המקח קיים כרבי נתן וכדפסק רצא: **רעות ונמצאו יפות**. מוכר נתאנה והלכך יכול לחזור ולא לוקח ואפי' אם הוול השער: **אין חלק מזה יכול לחזור בו**. ואפי' אם הוקר השער דנתאנה מוכר או הוול השער ונמצאה הלוקח דסד"א דהיכא דהוול השער ורואה לוקח לחזור מצי טעין גבי רעות ונמצאו רעות איז יפוט נתכוונתי והאי דלמרי לך רעות לאו משום דנתרמי' אלא משום דרע רע יאמר הקונה [משל כן כדלמר בגמ' [פד]. וכן היכא דהוקר השער ורואה מוכר לחזור מצי טעין גבי יפות ונמצאו יפות רעות היימי סבור למכור והא דלמרי יפות משום דטוב טוב יאמר המוכר דמדרע רע יאמר הלוקח המוכר אומר טוב טוב קמ"ל דמרייהו לא מנא הדרי הואיל ונמצא כמו שאמרנו שניהן. והוא הדין צמוכר סתם שלא פירשו לא רעות ולא יפות דלין אחד מהן יכול לחזור: **שחמתיית**. אדומה על שם חמה ששאלדימתן: **ונמצאם לבנה**. שניהן טעור דמין דהתנה לו למכור שחמתיית חפץ היה לעכב הלבנה וגם הלוקח לא היה חפץ בלבנה כי אם ששחמתיית. וכן כל הנך דקתני ואילז דהוו שני ואיכא דניחא ליה בזהאי ולא ניחא ליה בזהאי הלכך הוי מקח טעות ושניהן נתאלו הלכך שניהן חוזרין ואע"פ ששוא יפה ^א ממה שקנאו מיהו אין חפציה במכירה זו לא לוקח ולא מוכר אכל גבי חטין יפות ורעות כולי' עלמא ניחא להו ציפות ולא ברעות ורלון המוכר לעכב היפות ולמכור הרעות ורעת הלוקח ציפות ולא ברעות: **יין ונמצא חומץ**. אין זה יפות ונמצאו רעות דליכא דניחא ליה בחלא ואיכא דניחא ליה בחמרא כדמפרש בגמ' [פד]: **גב' אמר רב חסדא מכר לו שנה חמש בשש**. שעשת נתאנה לוקח שמות מעות שהרי מו' מעות שנתן לו למוכר לא היה לו ליתן כי אם ה' דלאני שנה אלא ה' אכל שנה ו' צה' דלקמיה [פד]. הוי שמות מקח שנתאנה המוכר מפשטו אחד שהוא חלק שש משוייו של מקח ששוא ששה וצה' מכרו וקרי ליה רב חסדא אונאה וקאמר דמרייהו שנתאנה יכול לחזור בו דצביירא ליה כשמואל דלמר בפרק הזהב (צ"מ דף מט): אף שמות מעות שנינו דלא שגא אונאת שמות דמעות או אונאת שמות דמקח דהויא אונאה ויכול לחזור מי שנתאנה דכתנן [שם נא]. מי שהוטלה האונאה עליו ידו על העליונה ותניא כוותיה דשמואל ורב חסדא צפ' הזהב (שם מט): מי שהוטל עליו ידו על העליונה כיד מכר לו שנה ו' צו' מי נתאנה לוקח יד לוקח על העליונה רצה אומר לו מן לי מעוטי או מן לי מנה שאוניתיה מכר לו שנה ו' צה' ^א נתאנה מוכר יד המוכר על העליונה רצה אומר לו מן לי יתין כי אם ה' דלאני שנה אלא ה' לית הלכתא כרב חסדא אלא כרבא דפסק התם [נ]: הלכתא שמות קנא ומחזיר אונאה ומיהו רב חסדא כסתם מתני' דהתם ס"ל דמי שהוטל עליו ידו על העליונה ואחא למימר דהיכא דמכר לו שנה חמש צו' נתאנה לוקח והיה יכול לחזור כצדי שיראה למגר או לקריוצו כדלמר בגמ' כהזהב (שם) הוקרו צתוך אותו זמן ועמדו על שמונה דהשמא לבסוף נתאנה מוכר אפילו ציומר משמות דהוי ציטול מקח ורואה מוכר לחזור עתה משום דעדיין לא נתקיים המקח לגמרי כל זמן שיכול לוקח לחזור דעדיין לא הראה למגר או לקריוצו והלכך הואיל ובצתוך כך נתאנה גס הוה רואה לחזור שהרי עתה נתאלו שניהם אפי' אינו חוזר רצו הוה שנתאנה מעיקרא בשעת מכירה לוקח הלוקח יכול לחזור בו כל שעה שירצה צתוך זמן הקצוב לו אכל לא מוכר שהרי הוה היה המאנה וידו על התחמונה ואע"פ שלא נתקיים המקח עדיין כשחזר ונתאנה גס הוה: **משום דא"ל**

הקנה. משום דקנא מלתא חשובה באפי נפשה היא: מכר לו חטים יפות. שהתנה לו לתת חטין יפות ונמצא שנתן לו רעות עכשיו נתנאנה לוקח ויכול לחזור בו הלוקח. אבל אם מוכר רצה לחזור בו שנתנייקר אחר מיכן אינו יכול לחזור בו דמפרש בגמ' : נתנה לתת לו חטין ורעות. ונמצא שנתן לו יפות שנואנה מוכר. מוכר יכול לחזור לדמפר' בגמ' : נתנה לתת לו יפות ונמצא יפות כהנאם אין אחד מהם יכול לחזור בו והאיל שהשליש לו תנאו. וכל מי שנתנאם לו יכול לחזור בו וידו על העליונה משום דמין אחד הן. אבל נתנה עמו לתת לו שחמתיית. כלומר חטין אדומים שנתנאדמו מחמת החמה הזורחת עליהן ועל שם החמה קרויים שחמתיית. ונמצאו לבנות. או לבנות נתנה ונמצאו שחמתיית והואיל דכל הני שני מינין הן יכולין לחזור בהן שלא כזה נתנה ליתן לו: אמר רב חסדא מכר לו שנה חמש בשש. דהשתא איכא אונאה וסביירא ליה לרב חסדא דשתות כיתור על שתות ובטל מקח. ושוב הוקרי בירשות הלוקח ועמדו על ח' מי נתנאנה מעיקרא הלוקח והלוקח אצ"ג דתנייורו ועמדו על ח' אמר רב יכול לחזור בו והאיל דמעיקרא הוה בו חזורה. אבל המוכר אם רצה לחזור בשביל שנתנייקר הדשתא מיהא נתנאנה אינו יכול לחזור בו משום

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא

מסורת הש"ס

(א) לקמן קד:

הנהגות הב"ח

(א) גמ' רשות הרדים מהו. ר"ב עיין לקמן דף קד ע"ב גרסיקין דרך ע"ש:
(ב) רשב"ם ד"ה מכר וכו' אלא אונאה בעיין אונאת שמות קנא:
(ג) ר"ה אונאת שמות קנא:
(ד) ר"ה אמר וכו' שיה' סה' מי נתאנה וכו' הלכך לוקח יכול לחזור:

מוסף תוספות

א. פי' דרך שהרבים עוברים בו. רענו יונה. ב. דחשיב יין אמה גממ' שס: תניא כוותיה ומחזיר אונאה. דברי רבי נתן. רבי יהודה הנשיא אמר יד מוכר על העליונה (אם נתאנה מוכר, רש"י רצה אומר מן לי מקחי וגר).

^[1] א' צרי' ע"י אחר חורבן הסית והלל וקנס החורבן היה. (ב) ר"ל שם נתאנה בשמות כשעיר אונאה. א' אפשר דרבינו קאי לרישא אשיות ונמצאו רעות.

מסורת הש"ס

א) נשכרות ו: כסירות מה'. חולין סז. א. ג) שייך לעיל. א. ע"כ. ד) אולי וכן בפי' א) נשכרות נחזקת טוב טוב טי' פיר עד רע יחלר מי' ועי' רש"י, ו' נש"ע טוס כסירות טה' ד"ה מטעם ועיין טוס' קדושין עז: ד"ה עד היקו.

תורה אור השלם

1 רע רע יאמר הקונה ואקל לו אָ יתהלל. משלי כ ד

2 וְדָאָה הַבֶּהֱן אֶת דִּבְעָה וְהָבָה מִדְּרֹאֵה עֲמֹק מִן הַיַּעַר וְעַיִן שַׁרְרָה צֹדֵק וְנֶאֱמַר אֲחֻר הַבֶּהֱן וְקָם הוּא צֹרֶעֶת וְיִרְאֵשׁ אֹר הַקָּוָן הוּא: ויקרא יב י

הגהות הב"י

(ב) גב' מה' קמ"ל ממתי' היא א' ממתינ' ה"ה דלמא דרכ ספקא מתייבא מנ' דמרי סב' וממתינ' ה"ט משום דמתיב וי' גמיל' ותיבת דלמא א' חלמ' לשמעינ' לוקח יכיל לחזור בו דסד"א נמחק וי' ה'ה גירסת פרי"ם אב"ד סמא' דלמא דרכ חסדא תרוייהו מצו הדרי בהו ומתנייהו ד"ט משום דכתיב רע רע יאמר הקונה ויגרעם רע רע מאי קמ' מתנייהו וי': רשב"ם ד"ה וממתינ' וי' אומר לו זה אתה חזקת רעוב: ד"ה למה וי' וי' מלך הוא יא' (י) תוס' ד"ה מה' קמ"ל וי' י' ל' נשעם בידו לטעות ד' מידות י' דקמ' יפות ומנאל' יפות ואף על גב דמילתא דפשיטא הוא (א) רעוב: דקדושין ויהל': דאב"ד רישא דור חידוש נחמ': דאב"ד ה' ממתינ' וי' א"ש שבתא ששון יפות א"ש הייתי שכן רעות: ד"ה נלפסא וי' א"כ סתמא עומד במידה ואל' דלמא: (ח) בא"ד תרין קמ' דמקדש דקרא ית' למד על שם שאל' בן עדן מעשריו וסיי':

מוסף רש"י

עמק: דרשני שכל ממלכה חסד שגולה ממקדש שכל מן (א) כבודות וכו'. חסד אכל כל גלות עמוק וכן כל לכן עמוק נכסר נכסר נכסר עמוק, כך כסדר לנסה היא (חולין סז).

מוסף תוספות

א. בור הקטנו וכו' ועשאוהו טעם חזרתו. כדון פקח טעם וישרדו שניהם חזרויהו בו להראות כי מקח כזה ראוי שיחא בשל' רש"י: (וב"ד כתב: ואכן סה"ד שאין הולקח רוצה בחיובו מקח עומד ויכול ליתלו דעצמו או למכרו ליחא וכו'. ב. ו'ולמימר ליחא וכו' וכן הולך לך לקיומיה למקח בהני דמי לחי, ואי לא, בטליה למקח לגמרי. ד' נמס'. א. ו'ו'ואמר הולקח ואני על דעת רעות לקחתו ואל' מסבתי על דברין שאמרת לו שהם יפות. וינ"א. ד. כי שמאמתי לא רעות הם לא סמכאמתי עליו כי יודע הייתי שדך הולקח לגנות מקחך. ה. שאין כאן טעות כי דרך הולקח לגנותהמקח ודרך המוכר לשבחו. ש. ו'אשמור באורו וי' שמש. זמני'. וב"ד כתב: שאמור לראות בשמש.

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא פד.

דא"ל לוקח למוכר: **אי** לאו **דאויטן**. בשעת מכירה היה מתקיים המקח ולא מצית הדרת כך ואע"פ שהוקר אחרי כן והשתא מלית הדרת בתמייה וכי בשביל שאויטמי וייפ' חכמים את כחי לחזור אם ארזה ומתנו ידי על העלויה תמזור כך גם אמה כשהוקר לבסוף ומהי גם ידך על העלויה א"כ מנינו חוטא נשכר: **ט** **ועמדו על שמונה**.

בנותא נקט ציטול מקח והוא הדין דהוה מלי למימר ועמדו על שבעה דליכא אונאסא שמות מעוט ורואה גם מוכר לחזור: **ט** **ופנא סוגא**. מנא דידן כמו אבולא אחוהא ולשון קלר הו': **יפות ומנאלו רעות**. הרי נתמנה לוקח עקב לוקח יכול לחזור בו ולא מוכר אע"ג דהוקרו דלמך בנותא אינטריך למתנייה: **שום ו' נס'**.

שמות מקח הוא והוא הדין לשהו ו' בשש דהוי שמות מעוט: והוול' אחר זמן מרובה ורואה לוקח לחזור דהא אכתי לא נתקיים המקח דהא מוכר לעולם חוזר כדלמרינן דההכ (ב"מ דף נא.): **על שגא**. ה"ג הוי מלי למימר על ד' דהוי ציטול מקח: הכי גרסינן כפיפא כמו שכתוב בספרים **מאי קא משמע לן מפניסין היא אי ממפניסין הוה אמינא דרכ חסדא תרוייהו דדרי כהו ומפניסין היינו עטמא משום דרע רע יאמר הקונה**. כלומר דרכ חסדא דליכא אונאסא תרוייהו הדרי הואיל ומתמנה המאנה לבסוף נמזן זמן שהיה המתמנה יכול לחזור וכיון דלא נתקיים המקח לגמרי עד דנתמנה גם המתנה תרוייהו הדרי: **ומפניסין**. דליכא אונאסא כלל אלא בשוייהו מכרו ועכשיו טוען איני חפץ בלאו הלכך במכר יפות ומנאלו רעות יכול לוקח לחזור בו דל"ל יפות בקשמי ומקמי טעות אלא אם כן מוכר לחזור ולומר גם אני

אחזור שמקח טעות הוא הלוקח אומר לו אינו טעות שאף אני בחזקת רעות לקמחיס דרע רע יאמר הקונה וסיפא ממי רעות ומנאלו יפות המוכר חוזר דלמר טעמי ולא היה דעתמי למכור אלו אלא יפא כל זא הלוקח לחזור בעליהו לו מפני שהולו טעין ורואה לומר לו אלו לא מכרת לי אומר לו **ט** בחזקת רעות לקמחם ואני מודה לך וכן פירש רבינו זקני מ"ב. ולי נראה דהכי מלי טעין ליה אי לא הטעמין דבחזקת יפות מכרתים לך דטוב טוב יאמר המוכר בשעת מכירה. אבל גבי אונאסא שמות דרכ חסדא שאין אדם יודע שזו על מקח עד שיראה למגר המס ליכא למימר רע רע יאמר הקונה ויודע היה שקנאו ציוקר דלי הוה יודע לא הוה צדין אלא בשויין דהוא נאמן לטעון יודע הייתי שרעות הן ואעפ"כ גמרתי דעמי לקנותן דכיון ששמות הדמים דעמי לקנותן אכל כזה לא מהימן אי טעין הייתי יודע דליכא אונאסא וגמרתי דעמי לקנותן דהא ודאי לא עבד איניס: **מדקמי לננס ש"מ**. שחממית אדומה ולא שגוריה דהא שני מראות יש בחטין ולא יותר לבנות ואדומות ומדקמי לדא' לננס ולאידך שחממית ש"מ שחממית אדומה ועל סס חמה שהיא אדומה קרי לחטין אדומות שחממית: **נטורין דלא צרי**. מזור עייניו אינו צדור כל כך ממון אור היום שמכסה עייניו אכל כפרא ופניא שהיוס משון יכיר אדמומית החמה. ורע פפא אפרס משנמנה זא אמאי מקרי שחממית: **עמוק**. הלבן נראה עמוק אכל השחור: **לבן הוה**. כדכתיב (ויקרא יג) ואם צהרת לננס היא. ומדממתי ליה לחמה שמע מינה לננס היא: **ולמאי דס"ד מעיקרא**. דהוה פרכינן דלא פפא מצרייתא דלננס היא אמאי לא היא קשיא לן האי דסמקא כפרא ופניא מה היינו צריכין לפרש אמאי סמקא אם לננס היא: **צפניא**. ששוקעת במערב דחלפא אפתחא דגיהנס ומאלמנת מכח אש גיהנס. צפרא דחלפא במזרח אזורי דגן עדן שהוא במזרח כדכתיב גן עדן מקדס (בראשית ב):

ואיכא דאמרי איפנא. צפרא דחלפא משום דעומדת במזרח ומאחריה החמה כנגדה במערב ומאלמנת מכח גיהנס כצמערב מכחו צפניא דחלפא במערב ועמוד שלה הולך לזד מזרח ומכה **גן עדן** וכן רבנן. דכיון דלמרי מין אחד **ט** הן איין שניהן חוזרין אלא המתמנה דדמי לחטין יפות ומנאלו רעות ומנאלו יפות:

ז. ולא מסתבר לומר דפליגי בהכי דמר סבן גן עדן במזרח ומר סבן במערב. טוס' נסורות ט:

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא פד.

אי דאו **דאוינית** דא הדרת כך. וא"ת ביתר משמות דקיימא לן צבטל מקח ואפילו המתנה יכול לחזור אמאי לא אמר נמי המס אי לאו דלעומי כו' כמו בשמות וי"ל לפי שהיך רמוק מן המקח יומר מדאי וכאילו לא מכר כלל שאין ראוי מקח כזה להמקיס

וריצ"ס פ"י דאפילו ביתר משמות איין המתנה חוזר זו אלא כשהמתמנה מוצב אונאסא כיון שמוצע יותר משמות דהוי ציטול מקח הוי מקח טעות ויכול גם המתנה לחזור בו ^באבל אם המתמנה אינו מוצב אונאסו ורואה להחזיק המקח כמו שקשה אין צבאל שיוכל להחזיר לחזור בו דמנאי א"ל אי לאו דלעומי כו' כמו בשמות: **ורתנא תונא יפות ונמצאו רעות**. שזו בשום אייני ומאי קא משמע לן מתנאי היא אי ממתנאי הוה אמינא דלמא דרב חסדא תרוייהו מצו הדרי בהו ומתנאי ^ה היא אתא לאישמועינן דלוקח יכול לחזור בו דס"ד אמינא משום דכתיב ירע רע יאמר הקונה: ^זשחממית ונמצאת לבנה כו': אמר רב פפא מדקתני לבנה ש"מ האי שמשא סומקתי היא תרע דקא סמקא צפרא ופניא והאי דלא קא חזוין כוליה יומא נהורין הוא דלא ברי מיתיבי ^זמבראה עמוק מן העור ^זכמבראה חמה עמוקה מן הצל והתם לבן הוא כמבראה חמה ולא כמבראה חמה כמבראה חמה דעמוקה מן הצל ולא כמבראה חמה דאילו התם לבן והכא אדום ולמאי דסליק דעתין מעיקרא הא קא סמקא צפרא ופניא בצפרא דחלפא אבי וורדי דגן עדן בפניא דחלפא אפתחא דגיהנם ואיכא דאמרי **איפכא**: ייין ונמצא חובטין שותין יכולין לחזור בהן: לימא מתנייתין רבי הוה רבנן דרנניא

והוורין ועמדו ע"ה ש"ש. ה"מ למימר על ד' דהוי נמי ציטול מקח אלא אייני דנקט לעיל שהוקרו שנים נקט נמי שהולו עשם: **מאי קא משמע לן רב חסדא היינו מתנייתין**. דע"כ מתנייתין להכי הוא דלמא דלי לאו הכי מאי קא משמע לן וכי מתנאי אע"ג דלא קא משמע לן כי מיד יש לו לשנות **ט** כי היכי דקמתי יפות ומנאלו יפות ואע"ג דהוקרו והולו אלף פעמים צרות נקיסין הוקרו והולו שגלגמי נאמחא המקח לאלתר וי"ל דלי רישא **ט** חידוש הוה ניחא הא דנקט סיפא אע"ג דפשיטא כתי למנות ארבע מדות אבל אי צרישא מוכי ליכא חידוש א"כ צננס חסדי במתנייתין לן דין פיות ורעות:

אי **מתנייתין ה"א** **דרב חסדא תרוייהו מצו הדרי** בהו. צהוקרו והולו וממתינן היינו טעמא ציפות ומנאלו רעות דלוקח מלי דער ציה ולא מוכר אע"פ שהוקרו משום דאם כה מוכר לחזור א"ל לוקח לא נתמנתי **א"ע"פ** ^ט שאמר יפות יודע שהיך רעות דטוב טוב יאמר המוכר ^א אבל במוכר לו שזה חמש בשש והוקרו דרצ חסדא לא שייך למימר הכי ולכן יכול לחזור זו אפי' מוכר וסיפא מתנייתין דרעות ומנאלו יפות דמוכר מלי דער ציה ולא לוקח אע"פ שהולו משום דא"ל מוכר לא נתמנתי יודע הייתי שהן יפות אע"פ שהיית אומר דרעות הן דרע רע יאמר הקונה ^ב אבל מכר לו שזה בשש והולו יכול לחזור זו אפילו לוקח דלא שייך למימר הכי כן פ"ה"ה בשס רש"י ועוד פרי"י צע"ח דלרצ חסדא מזו הדרי תרוייהו דמתמתינתי ליכא למשמע מידי דאפשר דמתנייתין איידי דלא הוקרו ולא הולו וכי תימא מאי קא משמע לן א"לנריך סד"א דיפות ומנאלו רעות לא יוכל לחזור זו אפילו לוקח שידע שהן רעות אע"פ שהמוכר אמר שהן יפות ^ב דטוב טוב יאמר המוכר וכענין זה יש לפרש סיפא: **האי שימשא סומקתי היא**. פ"י ה"ר מנחם דנפקא מיניה לטורד מן האדום: **בצפרא חלפא אבי וורדי** ד"ע. ומשמע דג"ע

במזרח הוא ואפילו למאי דלמר איפכא הוי במזרח כדפ"ה ^א וכן משמע במדרש דלרצין כוש משמותו ומצינא למיהדר ביה אבל בני מלחא קמיתא דרב חסדא ליכא למימר הכי ומלחא דרואק הוא. את כל ארץ כוש וזה הנהר יואל מעדן א"כ **ט** עומד במזרח מסתמא והא דלמר צבראשית רבה צפ"כ שרות מורחית קולטת היא קלטת אדם הראשון כדכתיב (שם ג) ויגרש את האדם וישכן מקדס לבן עדן וגו' קלטת הוה צדכתי וישב צאריך נוד קדמת עדן משמע דלדס הראשון וקין במזרחו של עולם היו ושם אלו עומדים א"כ ג"ע בהי במערב העולם צריך לומר **ט** דמזרח דקרא היינו קדס של עולם שאכל ג"ע והיינו קדמת עדן קדס העולם שאכל גן עדן והא דלמר צב"כ שרות מורחי קולטת היינו רוח מורחי של עולם ולא של גן עדן: יין

לפי שעמוד של אור החמה מכה כנגד גיהנס ומאדים החמה כגן עדן ומאדים מכח אדמומיות וורדי דגן עדן: **לימא מפניסין רבי הוה** אלא המתמנה דדמי לחטין יפות ומנאלו רעות ומנאלו יפות:

לו שוה ו' בה'. המוכר לא היה בדעתו ליתן לו אלא שוה ו' ושעה נתן לו ו'. להכי מוכר יכול לחזור בו. ולוקח נמי שנתן חמש היה רוצה שלא יהיה שוה פחות מה'. וכיון שהוולו ועמדו על ב' דנתנא מוכר מעיקרא ולוקח השתא שנתין ויכולין לחזור בהן הוה רצונו שיהי שוה פחות מה'. וכיון שהוולו ועמדו על ב' דנתנא מוכר מעיקרא ולוקח השתא שנתין ויכולין לחזור בהן הוה רצונו שיהי שוה פחות מה'. והכא ליכא למימר רע רע יאמר הקונה כמתייבא דמוכר יכול לחזור בו ולא לוקח. מתנאי הוא ומאי קמ"ל. אי ממתנאי הוה אמינא דרב חסדא תרוייהו מצו הדרי בהו ולא ידמי למתנאי. היינו טעמא דמוכר מצו הדרי ולא לוקח משום דרע רע יאמר הקונה דהוה יפות לא רעות נהנו ואין כאן מקח טעות לחכי צאטריך לאישמועינן רב חסדא אע"כ ולא דמיא למתנאי דבמאן דלעיל קסבר נמי דמוכר יכול לחזור בו ולא לוקח. ^ה ואולי לו כשהולו לו המוכר, או יתהלך הלוקח במקחו: אבג דקתי שחממית קאמר רב פפא במלאת דחמה ^ו: והאי דלא חזיא כולי יומא. דהיהיו סומקא: משום נהורין הוא דלא ברי. בתמס שמאור היום הוא גדול ואין כל לראות אדמומיות החמה ^ז נגד הערב: ומכאן יש לנו עמוד קין ויהי אינו נמוק כמש אלא כמראה החמה שבראות נמוקת מן הצל היכי ורורות בהו הבית ואניה עמוק והתם לבן הוא הנעג ומרמח ומוקחא לנגע עמוקה אלמא דרמה לבנה היא קשיא רב פפא. ומשני דל"ק דהאי דרמה לא לנגע ולעמוקא ולא כמראה חמה דאילו התם הנגע לבן הוא והכא אדום החמה כרב פפא: ולמאי דסליק אירעא מעיקרא דקא סמקא צפרא ופניא. משמע לפי הלשון שאותן שעות מאיריות ככל היום ומאי שנא. כפיאי חלפא כו'. וכן לישנא קמא שמשני דגיהנם במזרח וגן עדן במערב:

ה) ג' ריעי רע רע יאמר הקונה ואחל לו א' יתהלל. ט) צ"ל דממא סומקתי ה' א) אולי צ"ל כר פתון לערב

עין משפט נר מצוה

עב א מיי פ"ב מה'ל' מכירה ג' יד פטמ לאון קע עוש"ע ח"מ פ' רכס עתק ח' עב ב מיי פ"ו מה'ל' מכירה ה' צ פטמ עשין קע עוש"ע ח"מ פ' רלג: עב ג מיי פ"ח מה'ל' מכירה ה' צ פטמ עשין קע עוש"ע ח"מ פ' רלג: עב ד מיי פ"ו מה'ל' מכירה ה' צ פטמ לאון קע עוש"ע ח"מ פ' רלג:

רבינו גרשום

דמצי למימר ל"ה אי לאו דאויטמי מעיקרא לא (בפית) הדרת כך. כלומר אם לא בשביל שוונותיה מתחלה מן המקח שאלמלא היית מוכרו שוה בשוה הווקר בברשותי לא היית יכול לחזור בו ועכשיו בשביל שוונותי הרצו לחזור כך כשם שהבחילה בשעה שוונותיה לא חזרת כך לא תחזור כי. עכשיו: וחנא חנא. מחסא: מייתי סייעתא לרב חסדא: הנחה לו למכור חטין יפות ומנאלו רעות. והואיל כמאן דאמר ר' חסדא סבך לו שוה שש בה' והולו. לאחר שמכרו לו קדס שקבל הדמים: מי נתנא. מעיקרא המוכר. מוכר יכול למיחרר בו אם רוצה אף על גב דהשתא לבסוף נתנא לוקח שהחולל משום דמצי למימר ליה המוכר ללוקח אי שוה דאויטמי שנתנו לן הוא ר' בה' משום הריא טענה דהואי בה אונאס מעיקרא ובטול מקח בשביל הוא טענה קא בעית למיחרר כך השתא הואיל והדולו כיון דמעיקרא בעידא דאויטמי לא הדרת כך לא חזרין כך השתא משום דברשותיהו הולו: וחנא דברשותיהו מסייע ליה לרב חסדא: והנחה לו למכור לרב חסדא: והנחה לו למכור לו רעות ומנאלו יפות דנתנא מוכר. יכול ליכרר לחזור בו משום דנתנא אבל לוקח אינו יכול לחזור בו אע"ג דשבו הולו אותן יפות בברשותו הרבה יותר מבי' שותיין. אפי' הכי לא מצי למיחרר ביה משום טעמא דרב חסדא: ומשקינין מנאי מצית למימר דהיאא מלחא דרב חסדא היאהא לישנא בתרייתא דמיא למתני' ולדמא במלאת דרב חסדא איכא לשפשמ' מינה דתרתייהו מצו למיחרר בהן דוקא מייתת סינאא מסתני' לצולס מעיקרא מתני' דהיינו דמתיי' חזויה

טעמא דמוכר יכול לחזור בו אלא לוקח משום דרע רע יאמר הקונה כלומר מעיקרא כשהשתה הלוקח עם המוכר לטבול לו חטין רעות בקש ממנו ובתורתו רעות באו לידו הואיל שנתנא מוכר יכול לחזור בו אבל לא לוקח דהוא אמר רע רע בשעת קניה ואע"ג דהוולו מכרו דמיון לאחר מיכן לא מצי למיחרר ביה דמצי למימר ליה המוכר מה אתה מרתיע עלי דדיי והא מעיקרא בחזקת רעות קניחה והשתא נמי רעות נהינו ומשעה לא מצי למיחרר בו לוקח אבל לגבי מלחא דרב חסדא איכא למימר דתרתייהו מצו למיחרר בהו הידי ומכר

לו שוה ו' בה'. המוכר לא היה בדעתו ליתן לו אלא שוה ו' ושעה נתן לו ו'. להכי מוכר יכול לחזור בו. ולוקח נמי שנתן חמש היה רוצה שלא יהיה שוה פחות מה'. וכיון שהוולו ועמדו על ב' דנתנא מוכר מעיקרא ולוקח השתא שנתין ויכולין לחזור בהן הוה רצונו שיהי שוה פחות מה'. וכיון שהוולו ועמדו על ב' דנתנא מוכר מעיקרא ולוקח השתא שנתין ויכולין לחזור בהן הוה רצונו שיהי שוה פחות מה'. והכא ליכא למימר רע רע יאמר הקונה כמתייבא דמוכר יכול לחזור בו ולא לוקח. מתנאי הוא ומאי קמ"ל. אי ממתנאי הוה אמינא דרב חסדא תרוייהו מצו הדרי בהו ולא ידמי למתנאי. היינו טעמא דמוכר מצו הדרי ולא לוקח משום דרע רע יאמר הקונה דהוה יפות לא רעות נהנו ואין כאן מקח טעות לחכי צאטריך לאישמועינן רב חסדא אע"כ ולא דמיא למתנאי דבמאן דלעיל קסבר נמי דמוכר יכול לחזור בו ולא לוקח. ^ה ואולי לו כשהולו לו המוכר, או יתהלך הלוקח במקחו: אבג דקתי שחממית קאמר רב פפא במלאת דחמה ^ו: והאי דלא חזיא כולי יומא. דהיהיו סומקא: משום נהורין הוא דלא ברי. בתמס שמאור היום הוא גדול ואין כל לראות אדמומיות החמה ^ז נגד הערב: ומכאן יש לנו עמוד קין ויהי אינו נמוק כמש אלא כמראה החמה שבראות נמוקת מן הצל היכי ורורות בהו הבית ואניה עמוק והתם לבן הוא הנעג ומרמח ומוקחא לנגע עמוקה אלמא דרמה לבנה היא קשיא רב פפא. ומשני דל"ק דהאי דרמה לא לנגע ולעמוקא ולא כמראה חמה דאילו התם הנגע לבן הוא והכא אדום החמה כרב פפא: ולמאי דסליק אירעא מעיקרא דקא סמקא צפרא ופניא. משמע לפי הלשון שאותן שעות מאיריות ככל היום ומאי שנא. כפיאי חלפא כו'. וכן לישנא קמא שמשני דגיהנם במזרח וגן עדן במערב:

קו א מוי פ'ה מלך
הרמונת אל תושיע
י"ד קר אל תעפ'ד
קו ב מוי של ה' תושיע
ש עפ'ד נג
קו ג מוי של מלך
מכרה ה' א קמ
עפ'ד פס תושיע ח"מ קר
קעפ'ד
קו ד מוי של צ'ה אללה
קו ה מוי של מלך
קו ו קלח עפ'ד
פ א מוי של א
שחנות קמג של מושיע
ש א
פא ו מוי של ה' אל קמג
ש
פ ב ו מוי של מלך
אללה א קמג
תושיע ח"מ קמון ר עפ'ד

[illegible][illegible]

ללוקח להניח שם כליו הר
אין לך משיכה גדולה מזו

יִיזַן וְחֹמֶץ. וְאֵת
הַצֹּדֵק אֵת הַחַיִּים

[illegible]

היה פיקח

אזנו עשו להילוך
קני ליה כליו כמין
מיוחדת ללוקח אף
מימרה צני. בת-
שמע. דקיבלה
ל: מאי לאו על ג
די יעקב: אלף ש
און במודד כ' ו
שן בלא קנה. וצ
סי אלף בלא כלי
נמי לא קנה דלין
בספינה. כגון
סות הרבים היל
ר ואי ברשות
בעלים כדי לק

אס:

שמהמוכר יש לו בו רשות א

זכר את הפירות (דף נו. ושם)
 ליה תרומה ואח"כ נמצאת

מִן אֶחָד הֵן
וְיִמִּין אֶחָד הוּא
מֵאָה רַבָּנִן עַד
יֵאָדָה לַעֲנִין מֵ
אֲמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר
הִיפָּה שְׁתֵּרוּכִי
וְזָנוּ עָלָיו חֲטָא
זִינוּ קְדוּשָׁה גִשְׁיָא
הִרְעָה עַל הִיפָּה

[illegible]

יבֹּזֵן (י) רַב וְשֹׁמֵר
: שָׂמָא לֹא (ט) שֵׁשׁ
רְשׁוֹת לֹהֵיט שֵׁשׁ
סִמְטָא לֹא קִינִי
בְּרִשׁוֹת מוֹכֵר
י יִנְאִי. רַבּוֹ שֶׁל
סִי אֲלֵמָא קִיבֵּלָה
זִמְתָּא אֲמַר שְׂמַע
פִּירוּשׁ שְׂמוּעָתוֹ וְשֵׁשׁ
הֵיכָא עַל גְּבִי קִרְיָא
יִבְי אֲסִי לְבָדוֹ דְּקִרְיָא
וְהָא לֹא בְּרִשׁוֹת הָרָא
בְּרִי. דְּלֹא בְּסִימְנָא
דְּלֵא בְּסִימְנָא אֲרָא
קִמְיָא וְאֵם הִיא פִּי
עֲטִי קִינִיָּה בֹא לִי
ש

אילו הניח המוכר ברשות
פרש במשיכה, דהא ודאי

ה על זה תרומתו תרומה דקה
וכן לענין הודאה ממין הטענה

ומה דקרינא ביה
 אין הטענה ד' דאס
 על השני דלכרא
 וזו חטא. אם תרימו
 היפה הא אם
 אותו המין תשא
 קדש כמו שהיא
 תליפה ולא לחזור
 חטא למה. הא
 ייחזור ליתרום. אם
 מקח. שזה רואה
 אע"ג דמין אחד
 דמיחא ליה בטעם
 ליה בטעם חומץ

[illegible][illegible]

קני דלא משיכה
שם: מורד לסוך
רבי אסי או לא
קוין. מקח זה
לרבי אסי ודר'
לאמור משמיה דר'
וי משום הכי לא
רבי ינאי בין לר'

קצין לעיל (דף עו:)

היה פיקח עובד
וי הפתוח לההיא
מקום שאם יהיה
בהה גבי פשתן:
כליו

בטל כליו אגב הרשות ש

(א) לָקַחְתָּ מִמֶּנּוּ. נִמְצְאָה שָׁם
קִדְשׁוֹ שֶׁנֶּחֱמָה בָּהֶם. וְהַמְצִיא
(ה, ה.) כְּמוֹתֶיךָ (א, ב.) וַיִּנָּחַן
לָנוּ. וְהָיָה, (ד, ה.) עֵינֶיךָ
[לָקַחְתָּ מִמֶּנּוּ, א] וְנִבְרָא
וְהִנֵּההֵם, א. עֵינֶיךָ הִנֵּההֵם
וְהַמְצִיא שֶׁנֶּחֱמָה בָּהֶם שֶׁלֹּא
מִסְרִין דְּבִרְתֵּי הַסּוּס,

תורה אור השלם

1. ואז תשאוי וזאת
הדריכותא את חזקא ממנא
ואז דרש את ישראל
תחלה ולא תמחה
במדרג יי לב

בעין זה חולין ה' ב':
 רשב"ם ד"ה מין אחד וכו'
 דאם טענו יין וחומין. קשה
 לי הא קי"ל בשבועות דף מ
 ע"א דטענו חטים ושעורים
 והודה בזה דחייב והו"ל
 להרשב"ם למוקט טענו יין
 והודה חומין:

(ח) רש"ם ד"ה המור
בדקנים כל חסר
וכן א"י נמי בשער הדוד
לצ"ל וכו' מילי וכו' מיד
לקמיש בדק מ"ו ע"ל דלא
נענין פסוקים דמיס אלף בשל
דמיון קרובין בלא שדמיון
קרובין אפי' בלא פסוק ק"י
וכן בלשונא מ"ה ס' ע"י:
(ט) ד"ה שמה לא שמע
רבי לומר: (א) ד"ה מדי
לאו ורי' ששמה דמדי
יחל: (ב) דור' (ג) מדי
וכי' דהא שאלו בשוהמלך
שמדור ורי' ויכא לא ורי'
אמר ר' יוחנן לצ"ל וחסה
ס"ד נמחק: (ד) ד"ה מ"ס
וכי' שפירש לקמן. ר"ב בדק
ה' כי ד"ה לא כללי:

[illegible]

א. אמאי הוי תרומה כיון
שאין חפץ לעשות תרומה.
גרובה כ"כ. מוס' יצמות פ"ט.
ב. דיוין וחומץ אפ"פ.
שהם מין אחד מ"מ שני
נעוה כ"כ דלקישות נחבין.
ג. א. דכיון שיש לו רשות
ל"א. ד. ונאם מדר הלוקח:
קיים המקח. מוס' לקמן פס':

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל. © כל הזכויות שמורות

